

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Kamerbrief Cyberweerbaarheid vervolgonderwijs

Aanleiding

U heeft toegezegd, onder meer in de Kamerbrief over de cyberaanval bij de TU Eindhoven, om de Kamer in het eerste kwartaal van 2025 nader te informeren over het besluit om het hoger onderwijs de Cyberbeveiligingswet (Cbw) te brengen en de stand van zaken op het gebied van Cyberweerbaarheid. In voorliggend Kamerbrief informeert u het parlement over de stand van zaken met betrekking tot de cyberweerbaarheid in het vervolgonderwijs en geeft u een toelichting op het besluit om het hoger onderwijs door aanwijzing onder de reikwijdte van de Cbw te brengen.

Met het oog op deze toezegging en het commissiedebat *digitalisering in het onderwijs* op 10 april 2025, waarbij op de convocatie een Kamerbrief uit 2022 staat over het verhogen van digitale veiligheid, is het van belang deze brief op zeer korte termijn en nog voor het commissiedebat naar de Kamer te versturen.

Geadviseerd besluit

- Indien akkoord met de Kamerbrief *Cyberweerbaarheid vervolgonderwijs* verzoek ik u deze te ondertekenen.

Kernpunten

De Kamerbrief bestaat uit drie onderdelen.

1. U licht toe welke stappen er de afgelopen jaren zijn gezet door het vervolgonderwijs op het gebied van cyberweerbaarheid. Hierbij benadrukt u welke positieve stappen er de afgelopen jaren zijn gezet.
2. U licht uw besluit toe om de bekostigde hogeronderwijsinstellingen, gefaseerd, onder de reikwijdte van de Cbw te brengen. Hierbij benadrukt u dat er op dit moment nog punten zijn die nader uitgezocht moeten worden en waarover u de Kamer later dit jaar zal informeren. Ook benoemt u dat de meldplicht, de registratieplicht, het toezicht daarop, en het recht op bijstand door een CSIRT in zullen gaan bij de inwerkingtreding van de wet en dat de zorgplicht en het toezicht daarop op een later moment zullen ingaan.
3. U gaat in op de stappen die het MBO heeft gezet en benadrukt dat u zich ervan bewust bent dat het onder de Cbw brengen van de hogeronderwijsinstellingen gevolgen heeft voor de integrale aanpak op cyberweerbaarheid. U kondigt daarom aan hierover met de sector in gesprek te gaan om zo wel in te blijven zetten op het verhogen van de cyberweerbaarheid in het mbo.

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

Persoonsgegevens

Datum

25 maart 2025

Referentie

51675545

Bijlagen

Kamerbrief

Intern OCW afgestemd

IVHO, MBO, OWB

Interdepartementaal

afgestemd

JenV

Extern OCW afgestemd

UNL, VH, MBO-Raad, SURF,

NRTO

Toelichting

Inhoud:

- Het besluit om hogeronderwijsinstellingen door aanwijzing onder de Cbw te brengen heeft u genomen na overleggen met de minister van JenV in het vierde kwartaal van 2024 en eerste kwartaal 2025. Alle informatie overwegende vanuit zowel het veld als het dreigingsbeeld, is het besluit genomen om de hogeronderwijsinstellingen door aanwijzing onder de Cbw te brengen en de in die wet geregelde plichten en het toezicht daarop gefaseerd in te laten gaan.
- Vanuit de instellingen is nadrukkelijk ingezet op het voortzetten van en herijken van de bestuurlijke afspraken in plaats van aanwijzing als bedoeld in de Cbw, onder meer vanwege de administratieve lasten (o.a. vanwege het toezicht) en aanvullende plichten die volgen uit de Cbw.
- Gelijktijdig zien we dat geopolitieke verhoudingen verharderen en dat door statelijke en criminele actoren steeds vaker middelen ingezet worden in het cyberdomein. Ondanks het feit dat het onderzoek naar de cyberaanval bij de TU Eindhoven nog niet is afgerond, is het een recent signaal waarbij het onderwijs doelwit wordt van een cyberaanval. Ook de DDoS-aanvallen op het SURF-netwerk in dezelfde week zijn zo'n signaal.
- Al deze aspecten zijn meegewogen in de uiteindelijke besluitvorming.
- De reden waarom de meldplicht van incidenten, de registratieplicht, het toezicht daarop én de bijstand door een CSIRT gaan gelden vanaf inwerkingtreding Cbw, is met name gelegen in het feit dat dit de basis biedt voor informatie-uitwisseling met relevante partijen bij dreigingen en incidenten, iets wat gezien het dreigingsbeeld geen vertraging kan oplopen.
- De reden waarom de zorgplicht en het toezicht daarop op een later moment worden ingevoerd is om de instellingen de tijd en ruimte te geven de reeds ontwikkelde systemen en procedures aan te passen aan de vereisten die gelden in het kader van de zorgplicht in de Cbw. Voor de tussenliggende periode worden de herijkte (maar nog niet vastgestelde) bestuurlijke afspraken aangevuld met "add-ons" om de sectoren in lijn te brengen met alle plichten die volgen uit de Cbw.
- U bent voornemens om voor de Cbw SURFcirt als de sectorale CSIRT aan te wijzen en de Inspectie van het Onderwijs (hierna: Inspectie) als toezichthouder.
- In de Kamerbrief kondigt u aan dat u de aanwijzing van het hoger onderwijs als bedoeld in de Cbw in de komende periode nader uitwerkt met alle betrokken partijen en dat u voornemens bent de Kamer hierover later dit jaar te informeren, ook over de aanpak in mbo.
 - Er moeten ook nog enkele definitieve keuzes gemaakt worden, bijvoorbeeld over het aanwijzen als essentiële of belangrijke entiteiten (wat met name gevolgen kan hebben voor het toezicht) en over de duur van de overgangsperiode/fasering met betrekking tot de zorgplicht. Op basis van de uitwerking en gesprekken met de instellingen, JenV, SURF en de Inspectie wordt u hierover geadviseerd.

Afstemming met relevante partijen:

- Het besluit is geruime tijd voorbereid, met alle relevante partijen. Na een eerste impactanalyse op basis van de NIS2-richtlijn zijn er voor en na de zomer 2024 op ambtelijk niveau uitgebreide sessies georganiseerd met o.a. vertegenwoordigers van de onderwijsinstellingen- en koepels, NCTV en SURF om te komen tot een vergelijkende impactanalyse over het wel of niet aanwijzen van de instellingen. Dit heeft ertoe bijgedragen dat u op basis van zo volledig mogelijke informatie tot een besluit kon komen.
- Parallel is in het najaar van 2024 met de koepels (UNL, VH, MBO-raad) – als onderdeel van de halfjaarlijkse bestuurlijke overleggen over de monitoring van de bestuurlijke afspraken - gewerkt aan een herijking van de bestuurlijke afspraken, om extra stappen te zetten op het gebied van cyberweerbaarheid.

Datum
25 maart 2025